

in tiho ga čakati ukaže. Kmalí po tem lepo dimasto kravo na verižici okoli vrata ven pripelja, zatvori in vrata zapahne, in veli, da naj tiho in dobro za njim kravo poženem. Noč je bila lepa in jasna, in mesec je lepo osvetal zemljo. Ko dospeva v neko lozo, pa nič prav ne vém kam, se Martin s kravo ustavi, mi jo terdo deržati velí, izleče izza pasa mesarico in treši z ušesmi uboga dimko po glavi, da pri ti priči telebi na tla. O kako se mi je smilila uboga lepa dimka, Martin se mi je pa tako neusmiljen in ostuden pozdeval, da še zdej izreči ne morem. (Tukej sodnik in pisatelj dé: ali slišite, kako gladko in čversto Janžu jezik teče.) Potem pravi: „No Janž! le še na dalje, kar veš; saj tebi se ne bo tako nič zgodilo“.

Med pripovedovanjem Janža je Martina to tako grizlo, da je z zobmi škripal, se tako jezno in huda obnašal, da, ko bi bilo mogoče bilo, bi bil Janža na kose raztergal. Janž pravi nadalje: „Potem je Martin kravo pri vratu zaklal, oderl, vamp in čeva s kožo vred sva pa v jamo zalušila, kam, tudi ne vém. Martin je potem na štiri četerti kravo razsekal, in nosila sva kose domú, da me še danes vse boli. — „No — dé dalje sodnik — Janž! kako pa je potlej bilo? kaj sta z mesom počela? kam sta kose poskrila? sta meso kuhala, jedla, ali kali? Janž! le še lepo nadalje povej, saj tebi se tako ne bo nič žalega zgodilo. Zdaj dé Janž — zdej pa ne vém več, ker potem sem se bil zbudil“. — „Kaj, nesrečni človek — pravi osupnjen sodnik — kaj ni to res, kar si nam ravno tako gladko pripovedoval?“ Janž pravi: „Zdaj ne vém več, ker sem se bil zbudil“.

Kako zlo so se zavzeli vsi, ko je bebasti pa pri vsem tem prekanjeni Janž povedko tatvine tako zvil, mi ni treba popisovati. — V dušoslovniškem (psihologičnem) obziru je ta prigodba gotovo velezanimiva, ker očitno razodeva, da tudi bedák zna včasih sila zviti biti in norce moliti tistim, ki véro na-nj stavijo.

J. M.

Za poduk in kratek čas.

Resnična beseda, kako nespametno je, ako bolan človek išče pomoči pri mojstrih skazih.

Neki učen mož je spisal nedavnej sledeči pomína vredni nauk: „Mojster-skaza je vsakdo, ki se peča z opraviлом, ki se ga nikdar ni učil, tedaj tudi priučil in izučil ni. Ako človeku, kteremu se je njegova ura, njegov klavír ali kaka druga njegova mašina popačila, bi kdo rekel: tle imaš mazilo, tle imaš štopo, pomazi kolesica popačene ure ali poštopaj jih s to štopo, gotovo bo pomagalo“, — ali bo ubogal pameten človek taki svét? Mislím, da ne, — marveč bo tako ponudo za prederznost prismojenca imel. Ali bo morebiti posestnik ure, klavirja ali kake druge drage mašine, jih, če so se kaj popačile, šivarju, klobučarju, pastirju, konjederu ali kakemu družemu človeku, ki ničesar od ure, klavirja ali mašine ne razume, popravljati dal? Menda tudi ne. Ampak dal jih bo človeku, ki tako popraviljanje razume. Če se pa na njegovem truplu ali na truplu njegove družine kaj popači, to je, če on sam zbolí ali kdo njegovih, mu pa je vsak svét dober in vsak lek všeč, naj mu ga svetuje Peter ali Paul, čeravno nobenega zapopadka nima od tiste mašine, ki se živo truplo imenuje, in ktera mašina je veliko veliko bolj umétno napravljena in v kateri je staknjeno veliko več prečudnih in skritih koleščikov, kakor v uri ali klavirji ali kaki drugi mašini! Verh tega je truplo za človeka, čigar je, še veliko več vredno kakor vse te mašine, zakaj kdo si zamore novo teló kupiti, ako je mojster-skaza popačil staro?“

Novičar iz avstrijskih krajev.

Iz Siska 12. aprila. * Ker povsod žitna cena pada, gré tudi naša kupčija čedalje bolj rakovo pot in je sedaj

tako slaba, da že davnej ni bilo tako, zakaj vsak misli, da bo žito še cenejše, zato pa tudi nič kupca ni. Ba-naška pšenica se ponuja po 6 fl. 30 in 40 kr. vagán, valaška po 5 fl., pa tudi po 4 fl. 40 kr., soršica (napolice) po 4 fl. 20 do 45 kr., koruza po 3 fl. 6 do 30 kr., oves po 2 fl. — Tudi v Karlovcu je malo kupčije in le 2000 vagánov koruze je, vagán še za 10 kraje. cenejše, prodanih bilo.

Iz Milana 12. aprila. * Svile (žide) se je poslednji čas tukaj veliko prodalo; posebno veliko jo kupujejo švajcarski in rajno-pruski fabrikantje, kterim se že skozi več tednov odpira velika barantija v južno Ameriko. Naše zaloge, posebno pa kar je lepe svile, so tedaj od tedna do tedna manjše. (To obeta prihodnjemu letošnjemu pridelku dobro kupčijo.)

Iz Tersta. * Teržaška mestna županija bo 2 milijona in 400.000 fl. na pósito vzela, s kterimi hoče v letu 1848 in 1849 narejene dolgove poplačati, ostali znesek pa obrniti za potrebne zidanja. Izdala bo v ta namen dolžne pisma po 100 fl., od kterih bo na leto 4½ fl. činža plačevala. V 46 letih bo celo posojilo poplačala. Zraven činžev po 4½ od 100 fl. pa zna, kdor se tega posojila vdeleži in če je srečen, s tim posojilom še tudi v loteriji, ki je z njim sklenjena, 30.000, 20.000, 1000, 500, 200, 150 ali 100 fl. dobiti in si tako prisrečkati lep znesek. Kdor misli omenjeni županiji, ktera je za to posojilo cesarsko dovoljenje dobila, posoditi kak znesek (naj manj 100 fl.) naj se oglasi do 1. majnika pri teržaškem magistratu in ob enem položi kavcijo (2 in pol za vsa-cih 100 fl.) v gotovem dnarji ali v deržavnem papirji.

Iz Celovca razgláša v poslednjem listu „Priatelj-a“ sl. društvo sv. Mohora, da od izdaje sv. pisma v slovenskem jeziku sedaj po tolikih stroških in pripravah na nobeno vižo odstopiti ne more, in to toliko manj, ker izdaja ta svoji „matici“ kaže lep dobiček, ki ga tako živo potrebuje. Ker pa je društvo še le zdaj zvedilo, da tudi v Ljubljani se ravno to delo za natis pripravljá, bode milostivega gg. knezoškofa prosilo, naj bi mu rokopis sv. pisma blagovoljno prepustili, da pride sv. pismo edino le v založbi društva sv. Mohora na svetlo. — Ali bo ta prošnja še pravi čas prišla, ne vémo, ker nam okolj-sine vse niso znane, kakor nam tudi ni znan bil namen svit-lega našega knezoškofa takrat, ko smo razglas društva sv. Mohora o ti zadevi v „Novicah“ natisnili. Kdor pa nič ne vé, tudi nič povedati ne more. Če sicer smémo soditi po tem, kakor so svitli knezoškof slovenski „slov-nik“ na svetlo dati sklenili, zamoremo reči, da oni ne govorijo od nobene stvari dolgo popred, ampak da po sklepu hitro djanje sledi. Ker pa smo te dni zvedili, da so svitli knez en oddelk sv. pisma po rokopisu sedanjega gg. vé-likega škofa in kneza goriškega že leta 1834 na svetlo dali in da je večji del ravno tega rokopisa še nena-tisnjen ostal, mislimo, da bi bilo sl. društvo sv. Mohora prav storilo, ako bi se bilo še popred, preden je začelo svoje podvzetje, se obrnilo na ljublj. gosp. kne-zoškofa in jih uprašalo: kako in kaj. Tako ravnanje je pri nas slovenskih pisateljih vselej koristno, da, preden začnemo kakošno delo, poiščemo popred vse, kar je v tem že natisnjenega ali v rokopisu izdelanega; tako smo ravnali v Ljubljani, ko smo začeli „slovník“ in tako ravnamo tudi pri drugih knjigah. Da pa Krajnici svoje slovenske brate tudi na Koroškem radi postrežejo, to oni sami naj bolje vedó. Da pa tisti gospodje izmed njih, ki so duhovni, bi ne bili nič vedili od gosp. Gollmayer-ovega sv. pisma, ne moremo misliti. Obžalovati je tedaj le, ako tisto glasovito „trop tard“, ki je že dosti nezgod naključilo na svetu, bi tudi o ti zadevi sedaj nasprotovalo.

Iz Ljubljane. Gosp. dr. Adolf Schmiedl iz Dunaja je te dni kmetijski družbi pisal, da se je namenil letošnjo jesen (mesca augusta) z mnogimi natoroznanci spet na Kraja-

sko priti in preiskavati cerkniško jezero po njegovih odtokih in pritokih, ako mu namreč naša družba poterdi, da bi ta preiskava utegnila ne le zanimiva biti o natoroznanskem obziru, temuč tudi djansko koristiti zlasti za natančno spoznanje: od kod izvirajo povodnji planinske in ložke doline in kako bi se te odver-nile itd. Samo po sebi se razume, da kmetijska družba bo poterdila gosp. dohtarju, da je ta njegov namen posebne hvale vreden, in da, kakor ona, ga bojo potem tudi naši verli domoljubi cele te okolice z veseljem v njegovem početji po vsi svoji moči podpirali, ker že davnej želé, da bi se kaj storilo za odvernjenje nesrečnih povodinj, ki več-leto toliko škodo kmetijstvu napravljajo. Gosp. dohtar Schmiedel pa se že naprej nadjati smé, da tū mu je ravno za djansko korist (praktisches Interesse), ktero doseči sam želí, obširno polje odperto. Bog daj srečo! — Sl. c. k. deželno poglavarstvo je dovolilo osnovo kato-liške družbe rokodelcev v Ljubljani. — Dobrot-ljiva presvitla cesarica Karolina Augusta (vdovaraj-ncega cesarja Franca I.) je na prošnjo gosp. fajmoštra ob-ljubila novi ternovski cerkvi 1000 fl. darovati. Tudi presv. cesar Ferdinand so 1000 fl., in presv. cesarica Marija Ana 500 fl. v ravno ta namen darovati blagovolili.

Novičar iz raznih krajev.

C. k. ministerstvo kupčijstva je ukazalo, naj se po-hišni kramarji (hausirarji) opomnijo, da tisti certifikati, ki so dosihmal namestovali pravi pohiševanski list (Hausir-pass), so po novi postavi prepovedani, — da naj tedaj vsakdo si poskerbí o pravem času pohiševanski list, da ne bo potem, ker so namestovavni certifikati prepovedani, delj časa domá sedeti mogel, preden dobí pravo pohiše-vansko pismo. — Ker je sila veliko žita nakupičenega v Moldavi in Valahii, je avstrijska vlada dovolila, da cesarski parobrodi, ki na Donavi sedaj nič opraviti ni-majo, smejo žito nakladati, ki gré po Donavi v naše ce-sarstvo. — Željno pričakovani kurír iz Petrograda je prišel v pondeljek zvečer na Dunaj, — pa kakošen odgovor je prinesel, nobeden prav ne vé. Koj v torek po-tem so se snidili na Dunaji bivajoči poslanci, toda seja je terpela le od ene do poltretjih, in koj po seji sta šla kurirja v London in Pariz in sta nesla svojima vladama rusovski odgovor. Ni tedaj res, kakor neki časnik pravi, da bi bil rusovski car popolnoma za-vergel dunajske predloge, ker bi sicer že zdaj konec bil dunajskega zbora, — pa tudi ni res, da bi jih bil popol-noma poterdil, ker sicer bi ne bilo treba rusovskega od-govora v Pariz in London pošiljati. Rusovska vlada je le drugačen predlog poslala na Dunaj. Tako sta tedaj mir in vojska še zmiraj na vagi. Časnikarji menijo, da iz Londona, ker je zdaj tudi francozki cesar tam, bo prišla zadnja razsodivna beseda, — ali tolikrat se je že govorilo „od zadnje besede“, da gotovo tudi ta iz Londona še zadnja ne bo, ktero pričakujejo v 8 dneh. Poslanci na Dunaji imajo potem takem veliko praznikov, ker, dokler ne dobivajo napotkov od svojih vlad, nič skleniti ne morejo. Povernitev angleškega ministra Russel-a je bila v držav-nem zboru na 27. dan t. m. napovedana. Za avstrijan-sko vlado — pravijo dunajski časniki — tretje poglavje pogajanja ali černo morje, ktero je Francozom in An-gležem naj večji kamen spodtike, ni toliko važno, ker nji je že zadosti, da izlivi Donave in černo morje le niso v oblasti enega samega, zatega voljo — pravijo — tudi ni misliti, če bi ravno njeno vedno prizadevanje za mirno spravo brez vspeha bilo, da bi se ona neutegoma v vojsko zoper rusovsko spustila. — V tem, ko se na Dunaji za mir poganjajo, ste zedinjene armadi začele 9. dan t. m. pred Sevastopoljem hudo vojsko; Francozi in Angleži mečejo noč in dan bombe v terdnjavo, in Rusi

jih mečejo v armado zaveznikov; prva dva dni so po na-znanilu Goršakovem 838 Rusov mrtvih in ranjenih šteli; koliko je Francozov in Angležev padlo, se še ne vé; po naj novejših novicah je bombanje 12. t. m. še zmiraj ter-pelo, pa se ni dosihmal še nič določivnega opravilo. — Cesar Napoleon bo šel vendar le v Krim, in sicer, ka-kor se za gotovo pripoveduje, 10. dan maja. V Lon-donu ga neizrečeno slovesno sprejemajo, kamor koli pride. — Spet se sliši, da se na Gerškem vnema punt zoper Turke, pa natanko se še nič ne vé. — Iz Čer-nogore je zvedil dunajski časnik „Oest. Zeitung“, da knez Danilo je poslal svojega novega tajnika Milorada Me-dakovića v posebnem poslanstvu v Petrograd, da se no-vemu caru od njegove strani pokloni in da sopet izprosi tisto rusovsko podporo, ktera je že dolgo časa zaostala. V daljnem napotku g. Medakovića stoji tudi to, da pred ča-rom Aleksandrom opraviči tisto nedelavnost Černogore v poslednjem času, zavolj ktere je knez padel v zameró raj-nega cara in zgubil letno podporo od 8000 škudov. O velikodušnosti novega cara in njegovem nagnjenji na mir se nadja knez naj boljšega vspeha. Dosihmal obderžana djanska nepristranost ni ostala Černogori brez dobrih na-sledkov, ker ji je turška vlada z obzirom na to neprista-nost dovolila uvožnjo žita in družega živeža. — Od ne-sreče v Rimu, od ktere smo zadnjikrat povedali, se je zvedilo sedaj, da 130 osób je bilo pri sv. očetu papežu zbranih, kose je strop vderl, — med temi tudi kardinal in veliki škof pražki knez Schwarzenberg, véliki škof du-najski vitez Rauscher in grof Hoyos, poveljnik avstrijske armade v Jakinu; — vsi so padli skozi, le véliki škof pražki in veliki škof iz Nisibi-a ne. Koj ko se je ta nesreča zgo-dila, so prihiteli domači na pomoč, pa tak prah je bil v spodnji izbi, da nikogar niso mogli razločiti. Papež so stali mirno in tolažili druge, rekoč: „saj ni nič“. Počasi so spravili vse iz podertije. Koj potem so veleli papež, naj se v bližnji cerkvi „zahvalna pesem“ poje.

Serbsko klagovanje za mrtvimi.

Po Vuku.

1. <i>Mati nad sinom.</i>	3. <i>Spet tako.</i>
Kaj sem tužna dočakala mati! gorje! *)	Nemorem se načuditi bratec tebi!
Da naredim način sinu svoj'mu, Česar tužna se nadjala nesem,	Da si pustil mater svojo prežalostno,
Da bom le to nikdar dočakala!	In zapustil dom in hišo, domu gorje!
Mili moj Bog, bodi tebi hvala!	In žalostno vlado svojo s tugo vlada!
Da si me tak tužno razžalostil, Da jaz plačem srečo od napredka, Od napredka, od serca svojega!	U naj večí nepogodi bila tužna!
2. <i>Druge mater tolažeče.</i>	Kjer ostala mnogo mlada da b' prebila!
Jaz sem ti se potrudila, sestra tužna!	In z nejakó deco tvojo, rana huda!
Hudo si mi obolela od žalosti;	Kdo će deco podigniti, bila tužna!
Ker si le to dočakala prežalostna!	Alj kdo jih će odgojiti? rana sklječa!
Da ti kušáš srečo svojo od napredka,	Kdo li v šoli naučiti? prežalostna!
Od serčnega serca svoj'ga bila tužna!	Sirotinja vedno plače — preplakala!
Ktera rana leka nima? vila u jad! **)	Vedno plače, hitro raste — to mi tuga!
Vsaka rana svoj lek ima, sestra tužna!	
Le serčena leka nima, vila u jad.	(Dalje sledí.)

*) Se prideva vsaki verstici.

**) Vijem, viti pri Belih Kranjcih tuliti. Jad, strup, jeza, tuga.

Današnjemu listu je priložena 27. pòla Vertovcove „občne povestnice“.